Iodocus, Erfordensis; Locatello, Boneto [DruckerIn]; Scoto, Ottaviano [DruckerIn]: Uocabularium iuris
Venedig, 30.V.1491 [GW M12669] [Sack 3717] Seite 2b

tollit de consuetudi.c.fi.etiam sine scia principis:q2 diffi-
cile esset eũ omnes consuetudines scire. vt in glo.ver.ab-
rogare.ca.in istis.distin.iiij.

¶ Absentia est qntuplex.ꝛ qñ qs obtẽtu absentiaꝝ ĩ inte-
grũ restituat̃.vide glo.l.fi.ff.de ĩ ĩte.resti. Jtẽ absentiaꝝ
alia nec̃ia:alia ꝓbabilis:alia honesta siue voluntaria. Ne
cessaria vt cã reipublice vel de mãdato p̃ncipis ꝓficiscen
ti subuenit̃ ꝑ ĩ ĩtegrũ restitutionez.ff.ex q.cau.ma.l.i.ꝛ.l.
nec nõ. Absẽtia ꝓbabili vt cã studioꝝ vel mercature.vel
volũtaria vt ꝑegrinatiõis:si ꝓcuratorẽ nõ dimisit absens
nõ ita facile subuenit̃ ei:vt.l.nec nõ ꝑealle.Sz absẽs ↄtu
maciter nõ audit̃.vt.C.quo.ap.non reci.l.i.

¶ Absens ꝓprie dr̃ q ẽ extra ꝓuĩciã vt.C.de bon.au.iudi.
possi.l.fi.§.vlti.Tamẽ qñq3 accipit̃ ꝓ eo q p̃sens nõ est eo
loco vbi petit̃.ff.de ver.sig.l.absentẽ. Uñ absẽs multis ca
pitur modis.Primo ille dicitur absens q aliũ audire ꝛ ĩtel
ligere non põt.sic capit̃ ibi cũ dr̃.stipulatio nõ potest fieri
ĩter absentes.ĩstitu.de ĩuti.stipu.§.item verboꝝ.Secũdo
absẽs dr̃ q nõ ẽ ĩ eadẽ ꝓuĩcia:vt.C.d lõg.tẽp.p̃.l.fi.Tertio
absens dr̃:vt hic seq̃tur.testiũ ꝓductio non põt fieri parte
absente si velit adesse.Et sic dr̃ absens q non videt ꝓduce-
re vel iurare testes vt.l.siqñ.C.de testi.Quarto absens est
q non est in domo:ceu respectu cuiꝰ nũciãdũ ẽ nouũ opus
.ff.de no.oper.nũcia.l.de pupillo.§.si qs.Quito dr̃ ille ab
sens qui facil̃r non potest ↄueniri.vt q2 presente p̃ncipali
fideiussor nõ põt cõueniri:ꝛ ita absente potest ↄueniri.C.
de fideiusso.ꝛ man.auc̃.p̃sente.Sic etiã accipit̃ in.l.p̃sens
.ff.de ꝓcura. vbi dr̃.p̃sens est q ĩ hortis est.i.qui facil̃r põt
ↄueniri.Sexto absẽs dr̃ q ad lucrãdas distributiones ma
teriales p̃ñtiaꝝ abest.scilicet qui nõ est in choro hora de-
terminata.ꝛ ita licet sit in ecclesia tamẽ extra chorum in
certis horis dicitur absens.

¶ Absolutio differt a reuocatõe.nam absolutio fit a sẽten
tia excõicatõis.suspensionis.vel ĩterdicti iuxta formã ec-
clesie cũ bacculo dicẽdo psalmũ.Miserere.ꝛ d ꝓ fũdis:ꝛ
fit cũ solẽnitate.Sed reuocatio est sñia verbalis sine solẽ
nitate.Etiã absolutio fit si excõicatio tenuit.ꝛ si ñ tenuit
fit reuocatio. Item absolutio reddit qđ excõicatio abstu
lit p̃terq3 fructꝰ quos excõicatus iuste ꝑdidit.q2 ꝑ absolu
tionez tales nõ recuperat.vt in auc̃. vt cum de ap.cog.§.
generalez.v̄si.si vero post.col̃.8.Et absolutio ex falsa cau-
sa supernota impetrata non tenet ꝛ ẽ nulla.vt no.in.c.qđ
suꝑ his.de fi.ĩstr. Sed lz excõicatio lata sit ex falsa cã:tñ
bene tz.xi.q.iij.c.i.de offi.ordi.ex ꝑte.ĩ glo.Et an pecunia
possit peti vel:dari ꝓ absolutõe.de simo.c.ad aures ꝛ.c.di
lectus.ꝛ.i.q.nullus episcopus.

¶ Absq3 est priuatiuum. vt in.l.minus.C. de acqui. pos.ꝛ
quãdo ponitur exclusiue:ꝛ quãdo inclusiue notat Archi.
de procura.qui generaliter.li.vi.

De Ac.

¶ Acceptilatio est liberatio ꝑ mutuã ĩterrogatõez q̃ vtrĩs
q3 cõtingit ab eo nexu absolutio.i.dissolutio.ff.eo. titu.l.
pluribꝰ.ꝛ.l.i. Unde acceptifero acceptituli acceptilatuz.
est verbũ cõpositũ a quo venit acceptilatio.ꝛ est imagina-
ria solutio que simulat debitorẽ suũ sibi soluisse:quod nõ
soluit idq3 facit aĩo remittendi.q2 illa verba dicẽdo.quic
quid tibi ꝑ stipulatiõem ꝓmisi:vel ex stipulatu debui ha-
bes ne acceptũ:ꝛ tu rñdeas habeo.acceptũq3 fero.q̃si di
cas ꝓide hẽo ac si accepissẽ a te ꝑ verã solutõem.Et sic sic
v̄a solutõe liberatꝰ esses:ita hac a cceptilatõe liberarl:vt
.C.eo.ti.l.i.ĩ glo.ij. Jtẽ acceptilatio ĩutilis dr̃ rõe accepta
tiõis:vt tractat̃.ff.eo.ti.l.an ĩutilis.in glo.i.

¶ Accessio dr̃ aliq̃d adiacẽs alteri:vel oẽ id qđ est accesso-
rium ꝛ necessariuz p̃ncipali vt capistrũ equo vel vestis ser
uo.vt.ff.deposi.l.i.§.que ĩ depositis.Si.n.seruũ emeris:ꝛ
vestẽ ĩ qua traditur acq̃ris:ꝛ si de ea mentio non sit facta
Et accessiões ciuiles vt vsure nõ veniũt ĩ ↄtractũ stricti iu
ris.ẽt post lit.ↄtest.C.de ↄdi.ide.l.i.ĩ glo.ꝛ.ff.de vsur.l.mo
ra.ĩ glo.versi.difficilis.ꝛ ĩ ca.venerabiles.de exceptio.

¶ Accessoriũ.idem est qđ accessio:ꝛ seq̃t̃ nãz sui p̃ncipal̃
ĩsti.de re.diui.§.ꝙ si partim.ff.si quis cau.l.fi.§.eũ qui ĩiu
riarum.ꝛ in regula accessoriuz .de reg.iur.li.vi.ꝛ quando
accessorium venit officio iudicis mercenario:tunc subla-
to p̃ncipali tollitur ꝛ accessoriũ.C.depo.l.iiij. Secꝰ qñ ac
cessoriũ venit offõ iudicis nobili.ff.de ↄdi.ide.l.fi.§.lutiꝰ ĩ
glo.alias reg̃lariter nõ tenet accessoriũ vbi non tz p̃ncipa
le cum saltẽ non accedat p̃ncipali.vt in.c.si diligenti.d fo.
cõpe.Fallit tamẽ ĩ casibus.Primo ĩ.c.debitores. de iure
iur.vbi accessoriũ.s.iuramẽtũ d soluẽdis vsuris scm̃ tenet
p̃ncipali tñ.s.obligatõe debitoris ad vsuras sublato.q2 ad
vsuras soluẽdas nulla ẽ obligatio de iure canonico ꝛ ciui
li.ꝛ tamẽ iuramẽtũ factũ de his soluẽdis est seruanduz.
Sed reg̃lare ↄtrariũ ĩtelligit̃ qñ accessoriũ ꝛ p̃ncipale re
gulatur eadẽ rõne eodẽ tp̃e nõ mutato respectu persone.
Sed illa nõ seruant̃ in ꝓmissione ꝛ iuramẽto.q2 ꝓmissio
fit ꝑti.sz iuramentũ deo.ꝛ dixit Lodo.de roma se consu-
luisse.ꝙ accessorium etiã p̃ciosius p̃ncipali sibi tamẽ acce
dit.ff.de aur.ꝛ argẽ.leg.l. ꝛ si non sic̃.§. perueniamus.ꝛ.l.
cum aurum.versi.fi.eo.ti.Et facit ad questionem. Si le-
go mulieri vestes q̃s sibi feci. ꝙ ẽt ĩ legato veniunt orna-
menta aurea vel argentea vestium.

¶ Acor ꝛ mucor. sunt vitia vini ꝛ panis quando acescit ꝛ
mucescit

¶ Actus est q̃dã seruitus qua is cui ea debet̃ hz ius ꝙ põt
per fũdũ ĩ quo sibi hec seruitus debet̃ ducere iumẽtũ vel
vehiculũ suũ.s.vt nõ solũ possit ambulare per se sed etiaz
iumentũ ꝛ quadrigaz secũ ducere.ff.de ser.rus.p̃di.l.i.ver
si.actus.ꝛ.l.ĩ actu.ꝛ ĩsti.eo.ti.§.actꝰ.Aliter capit̃ actus pro
operatõe cũ dr̃.Actus actiuoꝝ sunt in patiẽte p̃disposito
scđo de aĩa.ꝛ.i.q.i.per Jsaiam. ff.si quad. pau.fe.dic.l.i.§.
cum arietes.ꝛ.ff.ad.l.acq.l.si ex plagijs.§.tabernarius.de
pe.dist.i.q2 diuinitatis.ꝛ.ca.medicina.

¶ Acta dñr publice scripture negocioꝝ que ĩ iudicio agũ
tur:ordinẽ eoꝝ modũ ꝛ figurã ↄtinẽtes. Uel etiam sunt
processus siue gesta curie.ꝛ sunt cõmunia.C.de iudi.l.vl.
.ff.de re.iudi.l.actoꝝ verba.ꝛ.l.paulus.que ꝑdita possunt
ꝓbari per testes.C.de fi.ĩstru.l.emancipatõe. nec valent
nisi testiũ ãminiculo fulciant̃.c.cũ a nobis.de testi.dbent
ergo scribi per personaz publicaz.aut duos viros idoneos
.c.quoniam contra.de ꝓba.vbi acta originalia debent re
manere apđ scriptores.ꝛ q ea temere violauerit non põt
postmodũ ea ĩpugnare.c.cum oli.de offi.dele. Sunt autẽ
acta triplicia.ff.iudi.sol.l.ij.nam quedã sunt acta iudicij
ordĩatiua que valent ad ordinatõem iudicij:vt est libelli
oblatio.lit.cõt.Quedã valent ad v̄itatis ĩdagatõez:ꝛ dñr
ĩdagatiua v̄itatl vt depositio testiũ: editio ĩstrumẽtoꝝ: ꝛ
ↄfessio partium.Et quedã litis decisiua que valent ad de
cisionẽ cause.De his dic̃ Ja.de are.ĩ.d.l.ij.ff.iudica.sol.Et
acta a iudce presumunt̃ oĩa rite celebrata:de elec. bone.
el.i.de renũc.ca.in presentia.Jtẽ acta facta coraz sacerdo
te in foro penitentiali faciunt fidẽ corã iudice seculari.vt
in auc̃.hoc ius porrectũ.C.de epis.ꝛ cle.Et in.l.si qs ĩ hoc
genus.C.eo.ti.Et acta que debẽt fieri corã iudice:si fiant
coram notario nõ valent. vt no.in glo.l.fi.C.de lib.causa.
glo.in.l.hac ↄsultissima.C.de test.Jtẽ acta ẽt quãdoq3 di
cimus locũ ĩ quo residet iudex ĩstructꝰ de cã cognoscens
vbi acta detegunt̃:vt q̃libet factũ suũ audiat seu videat
ꝛ suuz consequat̃ meritũ:q locus al̃r ẽt ius appellatur.ff.
de iusti.et iu.l.pe.§.fi.

¶ Actor est qui agit ꝛ pulsat aliũ:rem aliquam ab ipso

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/erfordensis1491/0008
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST